

דיא רעדאקציען
אינד ארמיניסטראזשין
בעפערדעס וויך
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָרן אויך דיא פּרענעמערזאָגנס-
געלדער צו זענען זינד.
אינדזעראמע
ווערדען ביללעס בערעכענט.

צייט יידישע צייטונג

דיא
"נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט זייער
מאנאט:
אינד דאָנערסטאָג.
פּרענעמערזאָגנס-פּריווע:
נאָנעקערט 7 50 - קר.
האלבעקערט 3 50
פּרענעמערזאָגנס-פּריווע 1 75

שנת תרמ"ג לפ"ק

Budapest, Montag 6. November 1882.

ב"ה בודאפעסט, כד השון.

דיא האבען דיא צייטונג, "פעשטי הירלאַש" אים
לויפֿע דער לעצטען מאָנאטע צו ווערערהאלטען
מאלען פֿערדעכטיגט. אלס אָב עס אים אינטערעס-
טע פֿיר דיא ווערן פֿארטייאַ ערגוויפֿען ווירדע.
וויר האבען דיא פֿאַרטייערענדען נערהעלען
אַפֿטער אין אינטערעס בלאטטע בעשפֿראכען, דא
וויר יעדאך דיא אַפֿגעשטליכען אינטערעסען פֿאַר
איינען העלמען, הולדעמען וויר מיט ווירדע אונד
שווערען, וויר וואַסער, דאס איינע ערקלערונג אינ-
זערהויטס נור צו איינעם שקאנדאלע פֿיהרען קאָנ-
נע אונד דיא נור פֿאַן שקאנדאלע לעבען.
וואס מיך בערעפֿט, וואַללעט אַך איבער
איהרע טראַגעדיע אים היינע קאָממען, געלאנגע
ינדאך אימער צו דעם רעזולטאטע, דאס אין פֿער-
דיקטער מענט אינמאָליך מיט זאָ בערעכענעטע
איינענטיגן זאָ פֿיעלע שווערדיגען צו בענעהען
אום שטאנדע וויא אום דיא און דער לעצטען צייט
בענאנגען.

פּערשיעדע נייאיקויטען.

ל ע ג ע נ ה י ט ט. דער "עדיעטערטעש" מעלדעט
פֿאַרנעמען: אום גלויביווירדע קוועללע ער-
פֿאַרדען וויר, דאס דיא קאָנ- שטאטסאנוואלטישאפט
דיא אין אנקלאַנע צווישן אונד פֿערוועטונג דער דעם
מאָדעס פֿערדעכטיגען בענאטראַט האבע. פֿיער
זינד דעם פֿאַרלבראכען מאָדעס, הייז דער פֿאַר-
שיבלייטונג אונד קלאַנע, דען איינעהענד מאַט-
ווירטען אנטראַן האט שטאטסאנוואלט עמעדי
האוואש איינעבראכט. ער ווירד אַך ביא דער
שלוספֿעהראַנדונג דיא אנקלאַנע פֿערדעכטען, דיא
שטאטסאנוואלטישאפט וואַללעט אורשפֿרינגליך
דיא איינשטעלונג דעם פֿראַנצעספֿעהראַנדעס בע-
אנטראַנע אונד האטטע שאַן איינע גראַסען טהייל
דער דעכענענדיגען בענערוונג פֿערטיג, אום פֿאַן
דער רעגירונג דער אייפֿטראַן קאָנ. עס מיסע
אונדעננט דיא פֿערוועטונג אין דען אנקלאַנע צו-
שאַנד בענאטראַט ווערדען, דא אין זא וויכטיגע
קרימינאליטעטס נור ווירד, איינע שלוספֿעהראַנד-
לונג בענענעט ווערדען קאָנע, גענען דען אנקלאַ-
נעבעשייד ווערדען דיא פֿערטייערע נייט אפֿפֿער-
לירען אונד זאָ קאָנ דיא שלוספֿעהראַנדונג פֿיר
אפֿאנגס דענעבער ערוואַרטעט ווערדען, דיעזען
נאכריכטען גענענאכטער שרייבט דיא צייטונג "נייט
ועט" פֿאַלדערעס: וויא "עדיעטערטעש" האט
מעלדעט, זאָל דיא אונדליבע שטאטסאנוואלט-
שאפט בענאטראַט האבען, דיא דער ערמאָדונג
עכטער שאַלמאָשים פֿערדעכטיגען מאַנען אין אונ-
קלאַנע צווישן אונד פֿערוועטונג ווערדען אונד דאס דיא
אַבערשטאטסאנוואלטישאפט דעכענענדיגען פֿאַס
יוסטיציניסטעריאום איינע וויזונג ערהאלטען האבע,
דיעזע נאכריכט אום אַפֿלאַקאטען נירנדלאַש, דאס
יוסטיציניסטעריאום האט דער שטאטסאנוואלט-
שאפט קינעטלייא וויזונג גענעבען אונד אום דער
נירעדהאווער קאָנליבע געריכטסחאָף גענענ-
ווערטיג מיט דער פֿראַנע דער פֿריילאסטונג איינע
אונדקלאַנען בעשעפֿטיגט. האוואש האט נאָך קי-
נען אנטראַן איינערייכט אונד זינד ביסהער נאָך
קינעטלייא שריפטען אן דיא אַבערשטאטסאנ-
וואלטישאפט געלאנגט, דיא נאכריכטען פֿאַן נייערען
געשטענדיסען אַנקעל שמילאָוויטש (פֿאַן וועל-
בען "פֿינג" זאָ פֿיעל צו ערצעהלען וואַסער) זינד
אום דער לושט געגריפֿען, עס זינד דיעס לויטער
לינען, דיא אונדערוויכונג דער קליידער, דער ביא
מיסא-דאדא אויפֿגעאנגענען לויכע הויך דען גע-
ריכטסארצט דר גליק אונד דען אוניווערזיטעטס-
פֿראַפֿעסאָר יאָהאן בעלקי אום בערטייטס בענע-
דעט, עס וואוירדע פֿעסטגעשעללעט, דאס דיא פֿלע-
קען, דא דיא ביא דאדא אויפֿגעאנגענע לויכע קום
10 טאנע אים וואַסער וואַר, פֿאַן איינער אונדערען
בערטייט אין האַבנאריע פֿערוועטונג איבערנאנגע-
נען לויכע הערדרעו מיסען, בלוטפֿלעקען קאָנ-

אין איראָפּא גיבט עס, וויא מאן איינטיגט
פֿינע גראַסעכעטע; דאס זינד נעמליך דיא גראַסען
מאנאכריכען, דיא אויף קליינערע אונדערע לענדער
איינפֿלוס האבען.
עס אום נון צום שפֿרייטאטע געווארדען.
דאס נאָך איינע זעכטע גראַסעכעטע בעשעפֿהט,
אונד צוואַר, דיא פֿרעסע, וואַרונטער מאן דיא ציי-
טונגען פֿערשטעהט, וואַר אום עס, דאס דיא ציי-
טונגען איינע גראַסע מאכט איינאכטען איינע מאכט
דיא זעלבסט דער לאנדערענענען נעבען אונד
שאַרען קאָנ, וויא נעמען עהרליכען צייטונגסשריי-
בער איבערהאבען דיא געווענע, דאס דיא בעאט-
טען איהרע שלודיקייט טהו, ווען דיא נייט א פֿ-
פֿענט ל' יך אן איהרע פֿלויכט געמאכט ווער-
דען וואַללען, אונד שאַן מאַכעס אונדעכט אום
אויף דיעזע אים נוט געמאכט וואַרדען; שאַן מאַנ-
בער נאבלעסטיגע בעאטע אום בעשטראפֿט אונד
געמלאסטען וואַרדען, וויר דיא צייטונגסבלעטטער
אויף זיינע אונדענלעכעסטיקייט אויפֿטערקואם גע-
מאכט האבען.
דיא נעמען צייטונגען ווירקען זעהר זענענדיק,
דיא ביינען אללעס אן דיא אַפֿגעשטליכקייט, דיא
אבער דאס באזע נור אים פֿינטערען שלויכט, זאָ
קאָנ עס נייט בעשטעהען פֿאַר דעם מאַנליכט.
וויא אבער אונטער דען קאָרן אַפֿט זאמען-
קאָרנע פֿאַן אונקרויט וך מיטען יאָ זאגאר ניש-
טיגע, זאָ האבען וך אונטער דיא צייטונגען-רעדאק-
טערען אויך באזע בוכען איינעשליכען, וועלכע
דיא וואַרדען פֿעלשען, אונד לינענאפֿטע בע-
שלודיקייטען, עהרענ- בעלידיגענע, העמענדיגע
אלס איהרע אויפֿנאכע בעטראכטען, ווערהאָוואַ
דער בעזאפֿענע רויפֿבאָלד אום און זאכער בוכע,
אונד זיך שאַנדבלאטט שמשאט אויף יעדען מענ-
שען, דער נייט מיט אום איינשטימט אין זיך העפֿט-
העפֿט געשריא, וויא אין וואַלכער שאַנדקערל נור
דאס ביסעסע מיל אויפֿמאכען קאָנ, אום פֿאַן דען
ווען צו בעהופֿען, דיא ברויכען בלוט א בלוטיגע-
הינדע אלס וויא אין ווירלעס טהו, האט ער שאַן
בלוט פֿערנאסטען, אום שאַן וויא אין הינד
מיט שמעקען בעארייטעט געווארדען, אונד ערסט
געשטען האט ער ווערדען דען עהרענאפֿטען רע-
דאקטער דעם, פעשטי הירלאַש, צום דו ע ל ל
געפֿאַרדערט.
דיא אויסעמיטען האבען איינזעהען, דאס
דיא הויך דיא פֿרעסע, דאס אום הויך צייטונגען
אונד בראַשירען, אויף דאס געמינע פֿאַלק אום בעס-
טען ווירקען קאָנען, וויר דיעזעס לייכט פֿערפֿהרט
אונד פֿעהרעטעט ווערדען קאָנ, בעזאנדרעס ווען
מאן איהם נאָך שנאפֿט צו טרינקען נייט, וויר
אבער פֿערנאבלעסטיגען לידער דיעזע וואַסען גע-
נען אונדערע פֿינדע צו געברויכען, וויר זאָללען
טראכטען, זאָלכע שמאכ-בלעטטער צו אונטערריר-
קען אונד נייט צו אונטערשטיצען, דיעזעס טהו
ווען אבער, ווען דיא איהרע אַנקינדונגען זאָלכען
בלעטטערן איבערגעבען אונד זאָלכע בלעטטער
אבאָנדרען, זאָ האט דער "פֿינגעלענשע" לויטער
אנאָגען פֿאַן יידישען געשעפֿטליטען, וואַרדען
דיא איהם העלפען, דאס זיך וועלכע בלאטט בעשטע-
הען קאָנ.
דיא דען היימיגען בלעטטערן האט דר קע-
נעדי רעדאקטער דעם, פעשטי הירלאַש, נאכפֿאַל-
גענדע ערקלערונג ערשיינען לאסטען:
אַפֿגענעס שרייבען אן וילאום ווערהאָוואַ, דען
רעדאקטער דעם, "פֿינגעלענשע".

דיא צייטונגען.

אין איראָפּא גיבט עס, וויא מאן איינטיגט
פֿינע גראַסעכעטע; דאס זינד נעמליך דיא גראַסען
מאנאכריכען, דיא אויף קליינערע אונדערע לענדער
איינפֿלוס האבען.
עס אום נון צום שפֿרייטאטע געווארדען.
דאס נאָך איינע זעכטע גראַסעכעטע בעשעפֿהט,
אונד צוואַר, דיא פֿרעסע, וואַרונטער מאן דיא ציי-
טונגען פֿערשטעהט, וואַר אום עס, דאס דיא ציי-
טונגען איינע גראַסע מאכט איינאכטען איינע מאכט
דיא זעלבסט דער לאנדערענענען נעבען אונד
שאַרען קאָנ, וויא נעמען עהרליכען צייטונגסשריי-
בער איבערהאבען דיא געווענע, דאס דיא בעאט-
טען איהרע שלודיקייט טהו, ווען דיא נייט א פֿ-
פֿענט ל' יך אן איהרע פֿלויכט געמאכט ווער-
דען וואַללען, אונד שאַן מאַכעס אונדעכט אום
אויף דיעזע אים נוט געמאכט וואַרדען; שאַן מאַנ-
בער נאבלעסטיגע בעאטע אום בעשטראפֿט אונד
געמלאסטען וואַרדען, וויר דיא צייטונגסבלעטטער
אויף זיינע אונדענלעכעסטיקייט אויפֿטערקואם גע-
מאכט האבען.
דיא נעמען צייטונגען ווירקען זעהר זענענדיק,
דיא ביינען אללעס אן דיא אַפֿגעשטליכקייט, דיא
אבער דאס באזע נור אים פֿינטערען שלויכט, זאָ
קאָנ עס נייט בעשטעהען פֿאַר דעם מאַנליכט.
וויא אבער אונטער דען קאָרן אַפֿט זאמען-
קאָרנע פֿאַן אונקרויט וך מיטען יאָ זאגאר ניש-
טיגע, זאָ האבען וך אונטער דיא צייטונגען-רעדאק-
טערען אויך באזע בוכען איינעשליכען, וועלכע
דיא וואַרדען פֿעלשען, אונד לינענאפֿטע בע-
שלודיקייטען, עהרענ- בעלידיגענע, העמענדיגע
אלס איהרע אויפֿנאכע בעטראכטען, ווערהאָוואַ
דער בעזאפֿענע רויפֿבאָלד אום און זאכער בוכע,
אונד זיך שאַנדבלאטט שמשאט אויף יעדען מענ-
שען, דער נייט מיט אום איינשטימט אין זיך העפֿט-
העפֿט געשריא, וויא אין וואַלכער שאַנדקערל נור
דאס ביסעסע מיל אויפֿמאכען קאָנ, אום פֿאַן דען
ווען צו בעהופֿען, דיא ברויכען בלוט א בלוטיגע-
הינדע אלס וויא אין ווירלעס טהו, האט ער שאַן
בלוט פֿערנאסטען, אום שאַן וויא אין הינד
מיט שמעקען בעארייטעט געווארדען, אונד ערסט
געשטען האט ער ווערדען דען עהרענאפֿטען רע-
דאקטער דעם, פעשטי הירלאַש, צום דו ע ל ל
געפֿאַרדערט.
דיא אויסעמיטען האבען איינזעהען, דאס
דיא הויך דיא פֿרעסע, דאס אום הויך צייטונגען
אונד בראַשירען, אויף דאס געמינע פֿאַלק אום בעס-
טען ווירקען קאָנען, וויר דיעזעס לייכט פֿערפֿהרט
אונד פֿעהרעטעט ווערדען קאָנ, בעזאנדרעס ווען
מאן איהם נאָך שנאפֿט צו טרינקען נייט, וויר
אבער פֿערנאבלעסטיגען לידער דיעזע וואַסען גע-
נען אונדערע פֿינדע צו געברויכען, וויר זאָללען
טראכטען, זאָלכע שמאכ-בלעטטער צו אונטערריר-
קען אונד נייט צו אונטערשטיצען, דיעזעס טהו
ווען אבער, ווען דיא איהרע אַנקינדונגען זאָלכען
בלעטטערן איבערגעבען אונד זאָלכע בלעטטער
אבאָנדרען, זאָ האט דער "פֿינגעלענשע" לויטער
אנאָגען פֿאַן יידישען געשעפֿטליטען, וואַרדען
דיא איהם העלפען, דאס זיך וועלכע בלאטט בעשטע-
הען קאָנ.
דיא דען היימיגען בלעטטערן האט דר קע-
נעדי רעדאקטער דעם, פעשטי הירלאַש, נאכפֿאַל-
גענדע ערקלערונג ערשיינען לאסטען:
אַפֿגענעס שרייבען אן וילאום ווערהאָוואַ, דען
רעדאקטער דעם, "פֿינגעלענשע".

אעטנהרישע אלע
עסענצע אעטנהרים אונד קאלערס
צור ערצייטונג
פאן אללען נייטמינען געטרענקען.
ליגעריע, רום, שליוואוויץ, טרעבער
אויף קאלטעס וועגע אהנע אפפארטע,
עספיעהלט דא פאבריק דעס

ארנאלד וואטמערין
בדאפעסט.
טאכאקאסע, וויס-א-וויס דעס אויף טעמפל
פערנער ווינעטען, קארקע אויף אללע צור ווייני-
פערעסערונג נאטורליך אריסקעל, ראטהע וויינפאר-
בע, שללע פארבע, ווינבעטע, הינדערטע, נלי-
צער, ווינשטיט, קלערונגסולוער, עטצ, צור
ווינמאטפולאציען.

נייא! ווינפערמעהרונגס קאמפאזיציען
מאניפולאציעס פאר אונד פרייקוראנטע נראטעס.

פערנומער אציאנס-אינלאדונג.
מיט 1. נאוועמבער בענינט אין נייעס אבאנעמענט, וויר
ערוועקן האפליכעס דיעניגעניען העררען אבאנעמענט, דיעני-
פערנומע-אציען מיט 1-טען נאוועמבער צו ענדע ניעט,
(וויא דיעס אויף דער אדרעס-שלייפע רייסליך צו ערוועקן אויט)
אונס דען בעטרא: איינערדען צו וואללען דאמיט אין דער
צוועהונדען דעם בלאטטעס קיינע שטארקע אינשטע.

וויא מאכען נאמאלס ראיין אויפגעקראמט,
דאס וויר דא נעכטע וואכע א"ה מיט דעם נייען יודיש-
וויסנשאפטן האמאן בענינען.
דא אדמיטטראציען דער
נייען יודישע צייטונג,
בדאפעסט, שייפמאנאסע 6.

לאפטא-ציעהונג פאם 31 אקט.

הערמאנשטארט	11	58	47	89	71
פראג	28	50	46	81	44
לעמבערג	65	64	39	68	90

פערמאנאטליכער רעדאקטער:
יקותיא הלוי לעדערער.

דיא נייעסמע ערפינדונג

איט דאס נאך סיאפעאך
באנאד איס אמעריקא ניי-
פערעסערעע עלאסטישע
ברובבאנד פאן פאליש-
צער, וויאזאל פיר העררען
אדס אויך פיר דאמען אונד קינדער; זעלבס איט אהנע
פעררען איס ריינעס נומער קינסטליך קאנשטרוירט אונד
האט דען צוועק, דאס עס זעלבס דא פעראלטעסען
ברובע אין קורצעסער צייט אין דא נלייכע לאנגע ברינגט,
פרייז: איינפאכע פאן 7-6 נולדען, דאפעסטע
פאן 10-15 נולדען, פיר קינדער, אונד דא האלפטע ביל-
לעך.

נראטעס לאנדען אין מוסע-שייטען, לויט-פאלטער,
בעט-אינלאנגע, נומער-שייטעס אונד אללע נומ-
ווארע-אריסקעל. - ביא רובבערע נישטע אנגענע
קען אב רעכטע, לינס אדער דאפעלט, זא אויך דא
לייבוויטע.

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist,
Budapest, Franz-Deák-gasse.

וויבשיי
פיר
פראווינצ-קריסלימע!

אויך עספיעהלט מינע וויסנשאפטלעך פיר אונטארן
אין פערשיינען
באדמישען פאלטען-שטיפעלן
פערנער
געוואלקטע רויש-זוכטען-שאפטע
פאבריקסנידערלאנגע פאן שאנרין, געמוען,
קאלבערער, שוויטלערער, קור-הייטע, ראטע-
הייטע, מיטלענגע, שפאלטלערער, בראנדא-
לען אונד פלעקלעך דער
נידערלאנגע

דער ברינגער וואהל-לעדער-פאבריק
פערנער אללע צוגעהארע פיר שוהמאכער:
צוג, פילין, נאך, קלעבער, עטצ.
לעאפאלד פלעס, בדאפעסט,
קאנינאסע נומ 24
אייספיעהלט פרייקוראנטע וועגע אויך נראטעס.

זוך געגען אונזערען מאני איםפיעהרען, געשוויגע
דענען אין איטאליען זעלבער! - דיעזער בעהיפ-
טונג ווערען פארשן מיניסטער - פערענדעט מיט
אירעס ער זאגטע: "אין זאלך פערזאנליכער גרונד
וויא אויך הערר טיטערנאמאני ערוועהנט, בעשטעמט
פיר זיינע מאניסטעס ניכט, וואס זיינע מאניסטעס
פיר רויכטיג אונד נאטורליכען האלט דאס פיהרט
ער אויס, אהנע אויף זיינע אייגענע פערזאן ריקויסט
צו געהען!" - דאן פראטעטע מאן נאך דען אויס-
ווערמינען מיניסטער: אב דאס וואר איזט, דאס מאני-
סענעראן נאך אימער אונס פיינדליך געגענאבער
שמערהט אונד דא רעוואלוציאנערע און זיידען אונ
זענער מאנארכיע אונטערשטימע? דער מיניסטער
אנווארטעטע דאסעלבע, וואס עס איס פארניגען אה-
רעגענאטווארטעט: "דא רעניערונג אונד דער פירסט
פאן מאנעטענראן זינד אונס פיינדליך, אונד נור דא
וויילען אונבעזעהמבארען מאנעטענריינער זוכען
דא הערצענאוינישען פליכטלינגע צו אונטערשטי-
צען!" - דער געמינאמע פראנצמיניסטער הערר
פאן קאללא, וועלכער זעלבס איינע רייזע איס די-
דען אינזערער מאנארכיע מאכטע, בערמקטע נאך
הינצו: אויך זעלבער האבע מיט דען רעוואלוציא-
נערען געשפראכען אונד מיט שטיינען זא אה אוי וויא
דיעזע פאן דען הערצענען אדרע געפיהרט ווערדען.
זא בעהייטען מיט געוויסטיג דאס זוך אללע איי-
ראפעאישען מעכטע איהרער אנגעהען אונד באס-
ניען אונד הערצענאוינישע פאן אסטרייכ-אונגארן
ווענגערישע ווערדען. - דא מאנעטענריינער ווי-
דער בילדעטען זוך אויף, דאס דא הערצענאוינישע
באלד אן מאנעטענראן אנגעשלאסען ווירד, וויר
ווערדען נון אן דער מאנעטענריינישען גרענעצ פאר-
זוכטעס מאכענעלן אונזערען מיסען, דאמיט דאס
פארמווערענער הער-אונד הינבערלייפען אונד
הארע! דא הערצענאוינישען פליכטלינגע ווערדען
באלד אויס מאנעטענראן צוריקקעהרען, ווייל עבען
מאנעטענראן ניכט זא פיעל געלה האט, אויס דייעזע
פליכטלינגע איסצוהאלטען.

איינע בענינטע צייטונג פיר
דיא רוישישע יודען, איס פערעסערען
ווירד טעלעגראפירט: אין פאלע איינעס נעכטערען
פעראלטענשליכטען אויפאטעס ווירד דען אויס בערווא-
נער אונד יוקאפערניאטאלאזיער ניכעניעמעט אונ-
זעכטיגען יודען פארשאן אינטער דער בערינגונג,
דאס זא דא לאנדווירטשאפט זעלבס בעטרייבען
געשטאטעט, גרונדשטיקען אין נאכט צו געהען.

דיא יודען אין קיעו (1)
קיעו ווירד פאלגענדעס טעלעגראפירט: פראטע-
דעס ווערער פיעלע יודישע פליכטלינגע העררער
צוריקקעהרעט האט דא אנזאחל דער הייעניען
יודען דאך איס 3000 אבגענאמען, פאר צוויי זא-
רען ווארען קויער 13000, עטצט נור 10000 יודישע
זעלען.

זעלבעס פאר דא (2)
אין וויינ דער פראווינצ-קריסלימע סאמעל רייך
נאך פערראביטער וועכענלעשלינגען אין דער אהנע
פאן 140000 נולדען פליכטיג געווארדען, פאר אייני-
גען מאנען שטעללעט עס זוך הערויס, דאס דא
פרייא פאן דעס פער ברעכען אדרעס מאנעס
קעננטעס האטען אונד מיט אויס אונד נאך אין
בריעפועכטעל שטעהען, זא ווארדע דעסחאלב
פערהאפטעט, אלס נון אויך דא אלטעסטע שוועס-
טער דייעזעס סאמעל רייך פארניגעטען איינע פאר-
לאדונג פאר דען אונטעררוכונגסניסטער עדיעלע
אונד דייעזע עבענפאלרס דא פערהאפטונג בעפרי-
טעמע, שטריצעט זא זוך פאם פערנאטער דעס הויט-
טען שטארקע אויף דא שטראפע הינטערע, ווא
דא אונגליקליכע מיט צערשטעטעטימעס קאפע
ליענען בליעב.

פריישע קראוואלע
דער אס זעע ווירד אונטער הייענעס טעלעגראפירט:
דא ווערעהעטענען האבען ווער בערענעקליכע פער-
ברייטונג געפירדען, געסטערען זינד אין נולאש אויס
נייזעלער בעצירק צווייא פאללע פאן פלינדערונג
גען פארניגעקאמען מאררין שטיינער ווארדען פאלל-
שמענדיג אויסנערויט דעססען האך שוואנגערע
פרייא ווארדע ערשאסען, ווענען ניכט שנעללע היל-
פע קאסטע, זא איזט נאך אויך פיעל גראסערעס אוי-
נליק אין דער נאנעקענענער צו בעפריכטען.

ען נראט עס ען דעפאל

פאללקאממען וואסערהעלל
געריבלאך
עיסט ביא 48 נאד
ענטזינדבאר.

R. Dittmar's
Sicherheits-Petroleum.

איינציג
אונד אלליין אין
ר. דיטמארס
נידערלאנגע אין בואפעסט.
עקע דער באד 4 אלאטינגאסע.
פאן 5 קיי איינפירט פרא צושטעלונג אין פוסט.

מצבות.
ארנאלד קאהים
נראבטיינלאנגער בדאפעסט,
Waltzer-Boulevard Nr. 5.
(אן שבת אונד יום נישטערט).
עספיעהלט זוך אללען וויינען, וועלכע דא
פריינע פליכט דעם נראבטיינ-זעטענעס
צו ערפיללען האבען.
זענער שאנע נראבטיינע אויס מארמאר אונד
נראטעס זינד אין נראטער איסוואהל פארדא-
טיון, קארעקטע גאוורונגען, זענער שאנע
שייפען מיט עכטער פערנאלדונג ווערדען
בעטענעס אייסנעפיהרט.

עיסטע אסטערייזישע אלגעמינע
אונפאלל
פערזיכערונגס-געזעלשאפט
אין וויינ.

פאללאיינענע אהלעס קאפיטאל: איינע מיליאן נולדען.
דא געזעלשאפט שליסט אב:
(1) איינעל אונפאלל-פערזיכערונגען
גענען קארפערליכע אונפאלל, וועלכע דען פערזיכערען
אין אונד אויסער זיינעס בערופע, דאהיים ווא אויף וויינען
טיפעסן קאנען.
ביישפיל: אין באנקער, איצט, אדוואקאט, בורעאו-בע-
אסטער עטצ, קאנן, ווען דער אבשלוס אויף 6
אדרע ערפאלגט, איינע פערזיכערונג פאן 10000
אויף פאר אונד אונטערהייטעס גענען בעצא-
לונג, איינע יעדעליכען פריעמע פאן 11 נול.
אבשליסען, פיר געזעלליכע בערופע
אויס דא פריעמע ענטשפיענער הארען.
(2) קאללעקטיוו-פערזיכערונגען
גענען קארפערליכע אונפאלל, פאן וועלכען עסמאכע
אין איינער פאבריק אדער איינעס זאנעטען בעטייענס-אונ-
טעניעמען בעשעפטיגען פערזאנען ביא איסאיבונג אה-
רע בערוסארייטען בעטייעסן ווערדען קאנען.
דא גענעראל-אנענטשאפט פיר אונגארן:
בדאפעסט, דא-אדעהא-אסע נר 10.

מעטריטע געגען דא פריילאסטונג שמילאוויטש'ס, דא דיעזער זיך זעלבסט אנגעקלאמט אונד דיעזע אנקלאגע נאך ניכט ווידערלעגט אזוי. נון ענטשיעד דער גערעכטהאף, דאס פאנגער אונד פרוי שארף פרייגעלאסטען, שמילאוויטש אונד טוב אבער אין האפט בלייבען. ערשטערעס אזוי איינע קאנצעסיאן אן אוואיש, לעטצטערעס אן בארי — צור כאראקטעריסטיק באריס ענטנעהמען וויר דעם, עדינעלא-שעני: פרוי מארטין גראס וואר צייגע, דאס אגארי. דער קאטהאליע זע פאארדער אונד דער מיס-אעטלא-רער ריכטער זיך מיט יאנקעל שמילאוויטש איינ-שלאסען. נאך איינער ווילע קאס שמילאוויטש פריידעשטראהענד מיט איינער האנדפאלל באנק-נאזיען העריוס, דיעס האבען נעכטס פרוי גראס אויך מעהרערע אנדערע געזעהען. דא גראס ווירד אין פאלגע דעססען פאן בארי אויסערארדענטליך "רעשעקטורט". ער מאכט איהר פאך וועניגען וואכען דען אנטראג. דא מאכט א'בער דאס נעשען-הענע שוויגען בעוואהרען אונד העפיר איינע ענט-לאהנונג פאן 50 גולדען אננעהמען. דער אנטראג וואוהרע זעלבסטפערשטענדליך צוריקגעווענען.

עו דען פרעסבורגער קראוואל-לען אן דער נאך דען פרעסבורגער ווענקראוואלען שטאטעהאפטען וועגנען דער שטאדטערפועוונטאן האפט ווילעלם אויגעוועשטערע דא איינעוונג נעטהאן, דאס פאל האלטען דער שטעטישען בעהארדע אנטעליך דער קראוואל-לע האבע בינאנע ווא אן סעוועהן, אלס ווערע דא בעהארדע מיט דען קראוואללמאכערן אויסערשטאנדען געווען, איבער דיעזע טאקסלאזע בעמערקונג ענטשטאנד זאפארט אללער-וויסס וויעדערשפראך אונד צווישען אונד דער אויגעוועשטערע אבערנעשטאן ענטשטאך דעם רעדער אונד זאגט: אויגעוועשטערע טער האט אויך פושטערע ווען אויסערוונג אפגעטליך ענט-שוולדיגט. אלליין דא היינע שטאטסאנוואלטישאפט מאכט טע אויגעוועשטערע דען פראצעס וועגען אפגעטליכער פער-אונגליכפונג דער בעהארדען אונד האלטע היינע דא עימע-טינונג דעם שטאדטמאגיסטראטס אויך דיעזע ערשעכטינונג וואוודע וויסענס דער מאיאריטעט דעם מאגיסטראטס ער-היילט, וועהרענד בינערימיסטר אונד שטאדטרויפשאטען געגען דאס איינשייטערע דעם שטאטסאנוואלטישע ערשטען דא אונטערזוכונג וואר ווידערעם געגען אויגעוועשטערע אים צונע ביו הייסע אויך ערלאס דער אבער - שטאטסאנוואלטי-שאפט ערראבלאנטען, אין וועלכעס דא היינע שטאטס-אנוואלטישאפט אנגעווענען וואוהרע, דא אנקלאגע פאל-לען צו לאסטען, מאן זאגט דיעזער ערלאס ווי אן פאלגע איינער דיעסבעציליכען רעפערענטאציען דעם אבערנעשטאנס ערפאלסטען.

נייגעטראגען, עס וואר דאס הוי דער שווארצען דאמע, וועלכע מאקס מיט איינער-לעבענסנעפאר פאס נעלבען פיעכער גערעפטע האסטע, דא דאמע נאחם ווא מיט אפ-פענען ארמען אויף, לאנגע שוועכט רעכעקא צווישען טאך אונד לעבען, מאקס וואכטע אן איהרעם קראנקענעשטע טאג אונד נאכט, קום דאס ער זיך דא נאטהווענדיגסטע רוהע נאנטע אבער דא קענסטע געוונדהיים דעם מעד-כענס דעם האט דאך לעלעטעס געווענט, ווא וואוודע נעוונד, אבער, עס וויערעטע מערערעם מאנאטע, בעפאר אן דא ווירע נאך געו-יארק אנטרעשען קאנטע, אונד צוואר מיט איהרעם ברייטיגאם מאקס בערנער. דען דאס לעבענסבאנד צווישען דען ביידען זענען לייטען האט זיך אייסער פיסטער גע-קניפט, אונד דאס פערלאבונג וואוודע נאך אין דער וויל-לא דער שווארצען דאמע נעפיערע. מאקס האט טע אונד צווישען מעהרערע ברעפע פאן געו-יארק בעקאממען, דא אבער פאך רעכעקא נעהיים העלט.

XVI.
ענדע נומ. אללעס גומ.
וויס דעם אנפאנגע אונטער-ערצעהלונג וואר בינא-הע איין יאר פערנאנגע, וויר וואללען צו דען פערנאנגע צוריקקעהרען, מיט וועלכען ווא בענאנגען האט.

פעטרי קאנאללי אונד זיינע פרויא מארי זאסען אין איהרעם צימער ביא פרהשטיק, אין איהרער געוועל-שאפט בעפאנד זיך איין אלטער ווירדיג אויסוועהרענדע מאנן. הער דאקטאר, (פאנטע מארי) ווא גלויבען אלאך ניכט. דאס שאן אללע נעפאר פאריבער וויא, אונד דאס קליינע מעדען קיינען בלייבענדען שארען אן איהרען אוי-גען בעהאלטען ווערדע?

עס איז מיר ועהר לייך, איהנען זאגען צו מיססען, (אנטווארשטענע דער ארצט, דען אין זאלכער וואר דער הער, דער פאן מארי אנטפראכען וואוודען אויט) דאס וואר פאריאס

מען ניכט קאנטראמירט ווערדען. אויס גרעדהאזא ווירד געבט בעריכטעט: ביא דעם צייגענעפארדאך געגען פיליס ברין, וועלכער בעשולדיגט אזוי, אן דעם מארדע דער עסטערע מוהילגענאמען צו האבען, וואוודע דורך דרייא צייגען בעשטעמיגט, דאס ברין אן דעם טאגע דעם אנגעבליכען מארדעס צוהויזע קראנק לאג, דאהער אומאגליך אין דער סינאגאגע געוועזען זיין קאנטע; אים גלויבען זענע בעצייג-מען אויך נאך אנדערע צייגען אין מיס-אעטלאר. דא דעם קראנקען ברין אן זענעס טאגע ערפרישונג געווארען הויז געטראגען האבען. — אישעל פאנגעל איז נור מעהר איין פארמליכעם קאנצענטרירטע; לויט ערצמליכער מיינונג לידעט ער אן אבערה-רונג. דא פרויא זאנקה שארפ'ס איז היינט אים דעם האפט ענטלאסטען וואוודען. זא ערצעהלט, דאס ווא ערסט אין דער פערנאנגענען וואכע ער-פאזרען האבע, עס וויא איהר שטעפזאזען מאריין, דער זא אינס געטראגען האבען. אונטערזוכונגסריכטער בארי האבע איהר דא אויסזאגע מאריצ'ס מיטגעטהיילט, איבער דען זא דעם ריכטער געזאגט, דאס דערזעלבע איין שלעכטעס אונד בלאדעם קינד וויא אונד איינ-מאל געגען ווא זיינע שטימעטוטער, איינע האקע געשלידערט האבע. — דעם „נעמעט" ווירד נאכ-געוועהנדעס אים ניר דעהאזא מעדענארפארט; שטאטסאנוואלטישע מאכטען דען אונטער-זוכונגסריכטער בארי שאן צו אנפאנג דעם מאנאטס אקטאבער אויסמערקאם, דאס דא אויסזאגע דעם אונטערזוכונגסריכטער ניכט בלאס אים זאממעלן פאן אנמאלגען בעשטעהע, זאנדרען דאס וויא מאנטעסען אינהאפטירטען אויך פערשטענדענע ווער-דען מיסטען ווען זא איז אונטעקלאזט זינר, דאמיט זיך אויך פערטהייליגען אן אנגען. ער מאנע פרויא שארף פריילאסטען, דא זא פאלקאממען אונטערזוכונגסריכטער בארי זאגט אין זיינעם בע-שיידע, דאס דער שטאטסאנוואלטיש ניכט בערעכ-טיגט וויא איהם אונטערריכט צו ערטהיילען. ער ארדנעטע דא פריילאסטען פאנגעליס אן בעהעלט יעדאך פרויא שארף אונד טוב אין האפט, אונד ער-קלערטע צוגלייך, דאס ער בערויט וויא שמילא-וויטש פרייגעלאסטען, דער שטאטסאנוואלטיש פרא-

עו דען פראצעס וועגען אפגעטליכער פער-אונגליכפונג דער בעהארדען אונד צווישען אונד דער אויגעוועשטערע אבערנעשטאן ענטשטאך דעם רעדער אונד זאגט: אויגעוועשטערע טער האט אויך פושטערע ווען אויסערוונג אפגעטליך ענט-שוולדיגט. אלליין דא היינע שטאטסאנוואלטישאפט מאכט טע אויגעוועשטערע דען פראצעס וועגען אפגעטליכער פער-אונגליכפונג דער בעהארדען אונד האלטע היינע דא עימע-טינונג דעם שטאדטמאגיסטראטס אויך דיעזע ערשעכטינונג וואוודע וויסענס דער מאיאריטעט דעם מאגיסטראטס ער-היילט, וועהרענד בינערימיסטר אונד שטאדטרויפשאטען געגען דאס איינשייטערע דעם שטאטסאנוואלטישע ערשטען דא אונטערזוכונג וואר ווידערעם געגען אויגעוועשטערע אים צונע ביו הייסע אויך ערלאס דער אבער - שטאטסאנוואלטי-שאפט ערראבלאנטען, אין וועלכעס דא היינע שטאטס-אנוואלטישאפט אנגעווענען וואוהרע, דא אנקלאגע פאל-לען צו לאסטען, מאן זאגט דיעזער ערלאס ווי אן פאלגע איינער דיעסבעציליכען רעפערענטאציען דעם אבערנעשטאנס ערפאלסטען.

פאלליעטאן

דער יודישע הויזרער.

(13. פארשטעצונג אונד שלום.)

איינע אויגענבליק אין איהרעם צאך אונד שמעין דאכטע רעכעקא ווירקליך דאראן, דען עלענדען זעכאלד צו טארטען, אלס ער איהר נעשטאנד, דאס ער איהרעם פא-טער ערמארדעט אונד איהרע שוועסטער בלינד מאכט, אבער איהר האכבערציגער זיין ליעם עס דאך ניכט צו, ועל-בער דער ראכער איהרע פאמיליע צו זיין.

„קאפטיען זעכאלד, (זאנטע ווא לאנגאם אונד פיר-ערליך) וואס ווא אן מיר נעטהאן האבען, נאכט אונד דא מענשען זאלען דארבער ריכטען, אין וועלכער ווערדע איהנען קיין האר קרימען! איהר אייגענעם געוויסען אונד דער אללמעכטיגע זאלען מיך ראכען, דען דא ראכע איז מיין, שפריט נאכט!"

קום האטטע ווא דא ווארעט געענדיגט, אפגעשטע זיך דא סהיר, אונד מאקס בערנער קאס אין בענלישונג פאן פאלצייא-בעאמטען היינין, אהנע פיעלע ווארעס באנדען ווא דעם פאמטער דא פיסט אויף, אונד נאחמען איהן אין איה-רע מיטטע, ווא גענעט מיט איהם אן דאס שטעטעכע הי-גונטער, דא ציטשענדע רעכעקא פאלגעט איהנען אן אר-טע פאן מאקס. עס וואר נאכט, דער ווען פיהרעט זא אי-בער איינע פלוס-בריקע, פלאצשליך דרענטע זיך זעכאלד דורך דא טישטע דער בעאמטען, מיט איינעם לוישען שרייא שפראנג ער אין דען פלוס — אונד וואר פערשוואנדען; ערסט איינע מאנע דארט וואוודע זיינע לייכע פאן פישערן געפונדען. מיט דעם פאלען שרייא דעם פאמטענס הארעט מאן נאך איינע, ער קאס דער רעכעקא. דאס מעדען וואר אין פאלגע דער אויסרענונג דער לעטצען שטונדען אין אהנמאכט געפאללען, ווא וואוודע אינס נעכטע הויז הי-

אויספריינגער) איך אללעס עס ניכט לענגער אים! קאס,